

Plašsaziņas līdzekļiem

2015. gada 28. oktobrī Rīgā

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtošanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā

sekretāra Inta Dāldera informācija

komisijas priekšsēdētājam, juridisko zinātņu doktoram Ringoldam Balodim

Godājamais Baloža kungs,

informēju Jūs, ka **neesmu gatavs parakstīt parlamentārās izmeklēšanas komisijas gala ziņojumu** nobalsotajā redakcijā, iesniegšu savas atsevišķās domas atbilstoši Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 13. panta trešajai daļai.

Vēlos citēt tiesību doktrīnas Latvijas Republikas Satversmes komentārus Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājlocekļa, ilggadējā Latvijas Universitātes Valsts tiesību katedras vadītāja, profesora, juridisko zinātņu doktora Ringolda Baloža zinātniskajā redakcijā: "Ikvienā tiesiskā un demokrātiskā valstī darbojas nevainīguma prezumpcija, saskaņā ar kuru nevienu personu nevar atzīt par vainīgu [..], kamēr tās vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā." (Latvijas Vēstnesis, 2011, 144-148. lpp). Arī komisijas ziņojuma projektā iekļauts, ka "komisija, pildot savus uzdevumu, ievēro minēto principu, un neviens šajā ziņojumā minētais apsvērums nevar tikt interpretēts pretēji nevainīguma prezumpcijas principam. Šis princips ir saistošs gan komisijai, gan ikvienai valsts amatpersonai, kas izteikusies, izsakās vai izteiksies saistībā ar [..] traģēdiju." Komisijas darbības sākumā tika nolemts izvērtēt normatīvo regulējumu un valsts pārvaldes efektivitāti, nevis konkrētu amatpersonu atbildību.

Paužu savu politisko pārliecību, ka komisijas darbā šis princips nav ievērots, nosaucot politiķus par vainīgiem bez faktiskā pamata. Ievērojot traģēdijas ārkārtējo un smago raksturu, personiski uzskatu, ka **nepamatoti apvainojumi pārkāpj Latvijas sabiedrībā pieņemtos ētikas principus.**

Kopš atjaunošanas, vairāk ne kā divdesmit gadu Saeimas kārtības rullja 163. pants paredz, ka Saeimas likumdošanas komisiju un citu pastāvīgo komisiju protokolus paraksta sēdes vadītājs un sekretārs. Parlamentārās izmeklēšanas komisija nav pastāvīga Saeimas komisija.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas ziņojums ir pilnīgi cita rakstura dokuments nekā pastāvīgās komisijas protokols, atbilstoši Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 13. panta pirmajai daļai tas ietver novērtējumu, secinājumus un politiskus priekšlikumus, ne vien faktu konstatēšanu. Kopš 2003. gada līdz 2015. gada 30. septembrim bija spēkā Parlamentārās izmeklēšanas komisijas likuma 13. panta otrās daļas redakcija, kas paredzēja, ka galaziņojumu paraksta visi komisijas locekļi un vienlaikus trešās daļas redakcija,

kas paredzēja, ka izmeklēšanas komisijas locekļi, kuri nepiekrita galaziņojumam, var tam rakstveidā pievienot savas atsevišķās domas. Tomēr līdz šim Saeimas praksē nostiprinājies, ka, ja visi parlamentārās izmeklēšanas komisijas locekļi neparakstīja ziņojumu, tas spēku neguva, taču parlamentārās komisijas sekretāra amats īpaši likumā līdz 2015. gada 30. septembrim nebija minēts.

Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 13. panta otrās daļas redakcijā, kas ir spēkā no 2015. gada 30. septembra, kas aizstāj galaziņojuma parakstīšanu ar balsošanu ar komisijas locekļu absolūto balsu vairākumu pierāda, ka likumdevējs 2015. gadā atzinis praksi, ka šā likuma 13. panta pirmā daļa veido parlamentārās izmeklēšanas komisijas ziņojuma spēkā stāšanās procedūru. Ja iepriekš komisijas ziņojuma parakstīšana piešķīra tam spēku, parakstot noteiktam tautas priekšstāvju Saeimā lokam, tad šāda interpretācija ir saglabājama arī spēkā esošajā redakcijā, tikai uz šaurāku amatpersonu loku.

Uzskatu, ka konkrētās parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbs ir bijis neatbilstošs tās mērķim, pārkāpis pēc analogijas izmantojamās Saeimas Kārtības ruļļa normas par sēžu sasaukšanu, neizsludinot tās, bijis neobjektīvs un mana politiskā pārliecība ir, ka nevaru parakstīt tādu novērtējumu un secinājumus, kas ir pretrunā faktiem un kuru vienīgais mērķis ir politiskā cīņa pret vienu konkrētu cilvēku, kurš nav valsts amatpersona, bet Eiropas Komisijas viceprezidents Valdis Dombrovskis, kurš kā pierāda komisijas darbs nevar būt juridisko atbildīgs par notikušo, jo fakti norāda uz pilnīgi citu institūciju un amatpersonu darba nepilnībām.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas likums nereglamentē šīs komisijas sekretāra ievēlēšanu. Ja komisijas locekļu vairākums uzskata, ka komisijas sekretāra darbs komisijā pēkšņi ir kļuvis neatbilstošs, **komisija var pārvēlēt sekretāru**, taču, ievērojot Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 13. panta otrās daļas speciālo normu parlamentārās izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājam nav tiesību izmantot Saeimas Kārtības ruļļa 163. panta pirmās daļas normu, kas paredz, ka sekretāra vietā protokolu paraksta cits komisijas loceklis, jo attiecībā uz parlamentārās izmeklēšanas komisijām eksistē jaunāka un speciāla norma.

Lūdzu piedošanu sabiedrībai un traģēdijā cietušo tuviniekiem par deputāta Artusa Kaimiņa un vēl dažu parlamentārās izmeklēšanas komisijas kolēģu vietā par viņu uzvedību, kas, manā ieskatā, ar savu pašmērķīgi politikānisko rīcību aizskar upuru ciešanas un bojāgājušo piemiņu.

Patiesā cieņā

Ints Dālderis

Dālderis

29549036, ints.dalderis@saeima.lv